Leto IV., štev. 178 V Ljubljani, sreda dne 1. avgusta 1923 Poštnina pavšalirana. Posamezna štev. stane 1·50 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 12·50 Din
za inozemstvo 25·— „
neobvezno
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.
Podružnice:
Maribor, Barvarska ul. 1. Tel. št. 22.
Celje, Aleksandrova c.
Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 31. julija.

Rapalska pogodba določa v členu 4.: «Med Italijo in kraljevino SHS se določa sledeča meja: . . . za Jalovcem črta, ki sledi razvodju med soško in savsko kotlino od Korena pa do Triglava — kota 2864 — potem razvodje med soško in savsko kotlino od Bohinja do Mojica kota 1602.» . . .

Rapalska pogodba, ki je obojestransko obvezna, določa torej za mejo razvodnico, v katero računa tudi vrh Triglava, koto 2864. Katera je ta kota, se ne da določiti na milimeter točno, in je treba ugotoviti predvsem, ali stoji «Aljažev stolp» na tej koti, ali pa je kota 2864 nekaj metrov zapadno od tega stolpa. Gotovo pa je, da je kovinasta škrinja, v kateri je shranjena naša spominska knjiga, že nad 10 m iztočno od «Aljaževega stolpa» in da sta najbrže stolp, gotovo pa ta škrinja že daleč na našem ozemlju. Razen tega je zapadno «Aljaževega stolpa» nekaj korakov od njega, nekoliko dvignjena točka, v naravi morda za 1 m višja in v premeru 2—3 m široka okrogla gmota, ki predstavlja današnji pravi vrh Triglava. Zopet korak dalje je položena vrsta kamenja, ki v naravi označa razvodnico.

Naša razmejitvena komisija je skupno z italijansko v IV. sekciji lani končala razmejičenje in postavljanje mejnikov od Peči do sedla Dobe (med Šmarjetno glavo in Triglavsko Zelenico, pod Kugyjevo potjo). Tu stoji zadnji mejnik. Dalje se niso stavili, menda zato ne, ker so Lahi lani naenkrat prijavili svojo zahtevo, da bodi njihov ves Dolič ter pobočje Zelenice in južna stran zgornjega Triglavskega pobočja, inkluzive Aleksandrov dom! Naša komisija je to drzko in povsem neutemeljeno lažko zahtevo seveda odklonila, mejniki se pa niso dalje stavili.

V splošnem se naši turisti na laški meji ne pritožujejo. Zgode se pač slučaji pretirane strogosti ali šikan, vendar je povprečen Lah miroljuben, dokler ga ne sfanatizira kakšen agitator. Takšni se najdejo zlasti tudi med oficirji, ki potem nastopajo najbrže na svojo roko in izzivajo incidente. Ali pa imajo morda takšno naročilo?

Lani poleti je prihajala le tu pa tam kakšna alpinska patrola na triglavski vrh. Letos so italijanske novine vzdignile naenkrat velik krik o pohodu nekega turistovskega društva «Sueai» na vrh Triglava. Pisali so, da gredo na ta «svoj» vrh, in pridružili so se jim alpini 9. kora, ki so hoteli imeti prošli četrtek gori nekakšno svojo spominsko slavnost. Za namero se je izvedelo, in naša «Orjuna» je zasedla vrh. Do incidentov ni prišlo. Tudi ni želeti, da bi do njih prišlo ali da bi se incidenti izzvali. Ugotoviti pa je treba: Meja gre čez koto 2864, katero je treba v naravi še določiti. Gotovo je, da je ta kota v razvodnici, ki je merodajna, in da preko razvodja ne sme italijanski vojak z orožjem brez našega dovoljenja. Če hoče torej katerakoli italijanska četa ob meji demonstrirati v katerekoli svrhe, jej je to seveda svobodno na italijanskih državnih tleh, brez dvoma pa ne na tleh preko razvodnice, na tleh naše kraljevine. To pa so alpinske čete ponovno storile, najbolj flagrantno v četrtek in potem zopet prošlo nedeljo, in sicer na izzivalen način.

Edino sredstvo za obrambo takšnih samovoljnosti je za sedaj najpreje protest pri sosednji vladi. N a š a m o č j e v p o g o d b i i n k o r e k t n o s t i. Lahi so nam storili novo krivico in predrzni poveljnik alpinov, major, je v četrtek napram slovenskim turistom grozil: «Naj se še enkrat pripeti to, da nam zasedete vrh, pa bom od tod porušil Aleksandrov dom!» Naša vlada mora brez odloga slučaj naznaniti italijanski vladi, zahtevati od nje, da se slična izzivanja ne ponove in zahtevati kazen za predrznega častnika, ki je grozil, da bo z obroženo četo vdrl ali streljal na naše ozemlje in rušil naš planinski dom. Obenem se mora požuriti razmejitev v naravi. Naloga zasebnih organizacij pa je, da skrbe, da je vsak in tudi triglavski vrh dostopen spodobnim civilnim turistom vseh narodov vsak čas, da pa vsako prepotenco od strani civilistov na mestu kaznujejo, od strani tujega vojaštva pa ugotove in našim oblastim javijo. Z naše vladne strani bi moralo biti poskrbljeno tudi za primerno močno obmejno posadko.

Na naši vladi je sedaj, da pokaže, ali in kako zna varovati ugled naše države, čuvati naše upravičene interese in našo čast. T r i g l a v j e s i m b o l. Naj ne postane simbol naše zasanjanosti in dokaz, da smo katerikoli tuj oficir v svoji prepotenci na nas pljuvati, gaziti pogodbe in rušiti meje ter na svojo roko po nepotrebnem izzivati morebiti tudi večje konflikte.

Zaključek sinajske konference

DR. NINČIĆ O REZULTATU POSVETOVANJ MALE ANTANTE. — VPRAŠANJE VSTOPA POLJSKE IN GRČIJE ODGODENO.

Sinaja, 31. julija. s. Konferenca Male antante je bila včeraj zaključena in so se podpisali vsi protokoli. Ministrski predsednik Bratianu je naglašal v svojem zaključnem govoru, da so se na tej konferenci odnošaji med državami Male antante še bolj poglobili, kar je najboljše jamstvo za ohranitev miru in konsolidacije razmer v Srednji Evropi. Sporazum je bil dosežen v vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Dr. Ninčić in dr. Beneš sta že sinoči odpotovala iz Sinaje.

Pred svojim odhodom v Beograd je dr. Ninčić izjavil novinarjem, da je vladalo med njim, dr. Benešem in Duco v vseh vprašanjih mednarodne in balkanske politike popolnoma enotno naziranje. Že 2 leti, je izjavil minister, je znala Mala antanta pri restavracijskih poizkusih Habsburžanov in madžarsko-rumunskih spopadih vzdržati mir in red. Enotno je nastopila pred kratkim tudi napram dogodkom v Bolgariji. Zadeva s Cankovom je končala sicer zadovoljivo, vendar pa je treba še počakati, ali bo mogla bolgarska vlada tudi izvesti svoje namene proti odboru makedonstvujuščih. Ugodnih predznakov žalibog še ni opaziti. Makedonstvujuščí se živahno razvijajo in je zato težko reči, ali se bodo prilagodili novemu položaju, oziroma ali bo vlada hotela in mogla resno nastopiti proti njim. V ostalem se je izražal dr. Ninčić o konsolidaciji Bolgarske zelo pesimistično.

Kar se tiče madžarskega posojila, je izvedba kontrole zelo važna. Madžarske ni mogoče primerjati z Avstrijo, ker je slednja pokazala dobro voljo in je vredna zaupanja, česar o Madžarski ni mogoče reči.

Prihodnji sestanek držav Male antante se bo vršil čez nekaj mesecev v Beogradu.

Sinaja, 31. julija. s. Vprašanje vstopa Poljske in Grčije v Malo antanto sploh ni bilo na dnevnem redu, ampak so bila tozadevno samo izmenjana načelna stališča o sedanjih in bodočih odnošajih Male antante do teh dveh držav.

Sinaja, 31. julija. j. Rumunski zunanji minister Duca je izjavil vašemu dopisniku, da mora Mala antanta prilagoditi svojo politiko oni svojih velikih zaveznikov. Madžarska naj ostane svobodna, vendar pa mora brezpogojno vztrajati na tem, da ne porabi zunanjega posojila za oboroženje. Mala antanta je in ostane element miru in simbol varnosti.

Sinaja, 31. julija. j. Praški poljski poslanik Pilz, ki je dospel v nedeljo v Sinajo, da se posvetuje z ministri Male antante zaradi posredovanja Jugoslavije in Rumunske pri Češkoslovaški glede tega javorinskega vprašanja, je izjavil vašemu dopisniku, da je prišel poleg vprašanja Javorine v posebni misiji glede vojaške konvencije med Poljsko in Rumunijo in ureditve političnih odnošajev obeh držav.

DR. NINČIĆ ODPOTUJE NA BLED.

Beograd, 31. julija. p. Jutri se vrne v Beograd minister zunanjih poslov dr. Ninčić in odpotuje takoj na Bled, kjer bo poročal kralju o rezultatih sinajske konference.

MADŽARSKI GLASOVI O SKLEPIH SINAJSKE KONFERENCE.

Budimpešta, 31. julija. s. Tukajšnji časopisi so skrajno nezadovoljni s sklepi sinajske konference glede madžarskega posojila v inozemstvu in zahtevajo natančnega pojasnila, kake praktične garancije zahteva Mala antanta od Madžarske.

«KONGRES LISIC».

Rim, 31. julija. r. «Giornale d'Italia» priobčuje danes uvodnik z naslovom «Kongres lisic», ki se bavi s konferenco v Sinaji in naglaša, da med državami Male antante sploh ne more priti do harmonije, češ, da je med njimi prevelika razlika interesov. Vendar se iz članka jasno izraža skrb za italijanske interese. List naglaša končno, da mora biti Italija zelo oprezna in mora spremljati vse dogodke v Srednji Evropi s odprtimi očmi.

Vedno nove težkoče pri rekonstrukciji vlade

PREOBILICA KANDIDATOV. — PAŠIĆ V ZADREGI. — DANES NOV POSKUS SPORAZUMA.

Beograd, 31. julija. rd. Vprašanje rekonstrukcije vlade postaja vedno bolj kočljivo in kar ne more do rešitve, čeprav so nekateri listi poročali, da je Pašić kralju že predložil v podpis ukaze o imenovanju novih ministrov. Sedaj zatrjujejo, da je hotel Pašić samo izvedeti mnenje vladarja o nameravanih spremembah v vladi. V tem pa se je pooštrila situacija v radikalskem klubu samem, kjer si nasprotujejo poleg osebnih ambicij tudi politični in pokrajinski interesi.

Zlasti oster boj se bije za ministrstvo socijalne politike. Pašić je bil svojedobno obljubil, da dobi ta resort kak Dalmatinec. Ponujen je bil dr. Desnici, ki pa se ni mogel odločiti, ali naj sprejme ali ne. V kombinacijo sta prišla nato še poslanca Peleš in Komljenović, odločitev pa momentano še ni padla.

Portfelj agrarne reforme je bil ponuden posl. Milanu Simonoviću-Čabi, ki pa se tudi ni mogel odločiti, da bi ponudbo sprejel, ker se boji opozicije drugih številnih kandidatov za to mesto.

Nikola Pašić je konferiral danes dopoldne o zmedah, ki jih povzroča vprašanje rekonstrukcije v radikalskih vrstah, z Ljubo Jovanovićem in Markom Trifkovićem. Šlo je pred vsem za to, kako rešiti spore, ki so nastali med številnimi rivali za ministrska mesta. Do povoljnega rezultata niso prišli in Pašić bo odločitev zavlekel še za par dni, da se «razčisti» položaj v radikalskem klubu.

Zagreb, 31. julija. r. Dopisnik «Riječi» poroča iz Beograda: Vprašanje rekonstrukcije vlade je prišlo na mrtvo točko, ker se ponuja preveč kandidatov. Nocoj so nekateri ministri posetili predsednika vlade Pašića in se z njim dalje časa razgovarjali glede tega vprašanja. Na konferenci so sklenili, da se skliče za jutri dopoldne ob 10. ministrska seja, na kateri naj se vprašanje rekonstrukcije vlade definitivno izvrši. Politična situacija je zelo zamotana. Poslanec Simonović je izjavil, da ne more sprejeti listnice ministra za agrarno reformo. Za resort ministra socialne politike pa je preveč kandidatov. Zelo verjetno je, da bo za ministra agrarne reforme imenovan dr. Vasa Jovanović, a za njegovega pomočnika Stanković.

TUDI VOJNI MINISTER ODSTOPI?

Beograd, 31. julija. r. Minister vojske in mornarice general Pešić namerava po uveljavljenju zakona o ustrojstvu vojske in mornarice odstopiti in zopet prevzeti mesta načelnika glavnega generalnega štaba. Kot kandidata na njegovo mesto se imenujeta generala Tucaković in Smiljanić.

BEOGRAJSKI DELEGATI ZA UČITELJSKI KONGRES V LJUBLJANI.

Beograd, 31. julija. p. Na današnji seji beograjskega učiteljskega udruženja so se izvršile volitve nove uprave. Izvoljeni so bili tudi delegati za učiteljski kongres v Ljubljani in sicer gg.: Djorgje Kojić, Kačavenda, Petar Vuksanović, Jovo Jakovljević, Izidor Popović, Kristo Milošević, Jovan Nešić, Jovan Radosavljević in Marko Marković.

DR. MARKOVIĆ NA ŽENEVSKI UNIVERZI.

Beograd, 31. julija. r. Ženevska univerza je pozvala naša ministra dr. Ninčića in dr. Markovića, da bi tam priredila nekaj predavanj. Dr. Laza Marković je obvestil ženevsko vseučilišče, da bo imel 25. in 26. avgusta na tamkajšnji univerzi predavanje o ustavni ureditvi naše države.

FINANČNO-EKONOMSKI KOMITET.

Beograd, 31. julija. r. Danes se je vršila seja ekonomsko-finančnega komiteta ministrov, na kateri so razpravljali o nekaterih važnih vprašanjih, ki se tičejo monopolske uprave.

Francija zahteva minimalno 26 zlatih milijard

NEMČIJA NAJ PLAČA TUDI FRANCOSKE DOLGOVE AMERIKI. — POSVETOVANJA ANGLEŠKE VLADE.

London, 31. julija. j. Ministrski svet čuva o belgijsko-francoskem odgovoru strogo tajnost. Doznalo se je samo, da je francoski odgovor mnogo daljši od belgijskega. Italijanski poslanik je izročil samo ustmeno noto s pristavkom, da nima smisla, da se pogaja, dokler obstojajo taka nasprotja med Londonom in Parizom. Angleška vlada je francoski in belgijski odgovor pomnožila in izročila posameznim ministrstvom, da ga proučijo za jutrišnjo sejo parlamenta, na kateri bosta Curzon in Baldwin poročala, nakar se bo parlament odgodil do 13. novembra.

Vaš dopisnik je doznal iz dobro poučenega kroga, **da zahteva Francija minimalno odškodnino 26 milijard zlatih mark in poleg tega mora Nemčija plačati francoske dolgove Angliji in Ameriki.** V francoskem predlogu so navodila, kako naj se sestavi strokovna komisija, ki naj bi rešila reparacijsko vprašanje, dalje najnižja vsota, ki naj jo zahteva Anglija kot reparacijsko obveznost od Nemčije in kako naj se uredi vprašanje medzavezniških dolgov.

London, 31. julija. j. Angleška vlada je danes pričela z obširnim razmotrivanjem francoskega in belgijskega odgovora in ga bo brzkone že jutri končala. Obenem se bo izdelal v spodnji zbornici tekst vladne izjave. Ker odklanjajo poučeni krogi vsako informacijo, se pesimizem javnosti in parlamentarcev ni izboljšal. Značilno je za položaj, da je bilo danes v spodnji zbornici stavljeno vprašanje, ali je vlada ukrenila potrebno, da more spodnjo zbornico vsak čas sklicati tudi med počitnicami ter ji omogočiti, da zavzame napram politiki gotovih tujih vlad svoje stališče. Baldwin je izjavil, da je vlada storila vse, da more sklicati zbornico vsak čas.

BELGIJA PRIPRAVLJENA K USTNIM POGAJANJEM Z NEMČIJO.

Pariz, 31. julija. j. Oficielno se objavlja, da se diplomatski položaj od predaje odgovora ni izpremenil. **Na Quai d'Orsayu izjavljajo, da bi Belgija event. pristala na ustne razgovore z Nemčijo, česar pa Francija pred ukinjenjem pasivne resistence ne bo dopustila.** Tudi Anglija ne kaže za enkrat nikake volje, da bi soglašala s tem korakom. Splošno prevladuje mnenje, da ustni razgovori v teh vprašanjih ne bodo imeli uspeha.

Vesel dogodek v kraljevem domu

Beograd, 31. julija. r. Kralj Aleksander se vrne 10. septembra v Beograd. Okrog 15. septembra, ko se pričakuje v kraljevski rodbini vesel dogodek, prispe v Beograd rumunska kraljica Marija.

Beograd, 31. julija. p. Iz Bukarešte poročajo, da rumunski kraljevski par poseti našo kraljevsko dvojico na Bledu. Rumunski kralj in kraljica odpotujeta iz Bukarešte v petek.

Kraljevo potovanje v Pariz odgodeno.

Beograd, 31. julija. r. Kakor doznava vaš dopisnik, je potovanje kralja Aleksandra v Pariz odgodeno za marec, ko se bo v Parizu vršil uradni sprejem s velikimi svečanostmi.

Reška pogajanja

Rim, 31. julija. j. Italijanski in jugoslovanski delegati so se danes sestali na enourno sejo. Jugoslovanski zastopniki so obrazložili samo stališče svoje vlade. V splošnem so mnenja, da konferenca ne bo več dolgo trajala in bo koncem avgusta zaključena. Obe vladi kažeta izrecno željo, da se čim preje zedinita in pogajanja uspešno zaključita. V italijanskih krogih izjavljajo, da je sedaj ležeče edino na jugoslovanski delegaciji, ali bo imela konferenca pozitiven ali negativen izid. Italija je bila že v Opatiji pripravljena popustiti do skrajnih mej in je pokazala vso svojo dobrohotnost.

Obmejna konferenca v Mariboru

Beograd, 31. julija. r. Dne 8. avgusta se sestanejo v Mariboru delegati naše kraljevine in avstrijske republike, ki bodo sklepali o konvenciji glede obmejnega prometa med obema državama. Ta konvencija bo urejala vprašanja turistike, paše, lova itd.

Mornarska stavka

Sušak, 31. julija. Davi se je vrnila ministrska komisija, ki se bavi z vprašanjem mornarske stavke, iz Bakra na Sušak. Dopoldne je uradovala v prostorih Jadranske plovitbe, popoldne pa v prostorih Saveza jugoslovanskih mornarjev. Član komisije čuvajo popolno tajnost, vendar pa ne zakrivajo, da preti opasnost nemirov v Dalmaciji. Komisija preiskuje vzroke mornarske stavke, in proučuje računovodstvo Jadranske plovitbe. Stvar je zelo komplicirana, ker se križajo kompetence treh političnih oblasti: okrajne politične oblasti, mestnega poglavarstva in komisarijata obmejne policije.

ČEŠKI VOJNI MINISTER NAD JUGOSLAVIJO.

Novi Sad, 31. julija. r. Včeraj se je na novosadskem aerodromu spustil češkoslovaški aeroplan velikega tipa, ki ga je vodil češkoslovaški polkovnik Melichar, eden od poveljnikov češkoslovaškega zrakoplovstva. Na aeroplanu je bil tudi češkoslovaški vojni minister Udržal z nekaterimi češkoslovaškimi politiki. Ko so gospodje napravili nekaj posetov, so z aeroplanom odpluli proti Mostarju in Dubrovniku.

Harding ima pljučnico

S. Francisco, 31. julija. s. Reuter javlja: Zdravniki predsednika Hardinga izjavljajo, da je njegov položaj resen, ker so se pokazali na desnem pljučnem krilu karakteristični znaki pljučnice.

S. Francisco, 31. julija. j. Pljučnica predsednika Hardinga napreduje. Položaj je zelo resen. Predsednik je noč prespal. Zaspal je o polnoči in se zbudil ob 5. zjutraj. Najprej je vprašal po jutranjih listih.

Spijonska afera

Vsi osumljenci razen dveh izpuščeni iz zapora.

Beograd, 31. julija. r. Danes na večer je preiskovalni sodnik prvostepenega sodišča, ki vodi preiskavo o zagrebški aferi, oprostil vse aretirane osumljence razen Androlićeve in Abdagića. Vsi, ki so bili izpuščeni na svobodo, so izjavili novinarjem, da so se v Beogradu dobro počutili in da jih veseli, da so v Beogradu našli pravico.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V NEMČIJI.

32 mrtvih in 43 ranjenih.

Cassel, 31. julija. s. Wolfov urad poroča: Danes ob 4. zjutraj je zavozil na postaji Kreiensen direktni vlak Hamburg-Monakovo na neki vlak v postaji. Do sedaj so našli 32 mrtvih in 43 ranjencev, med njimi 15 težkih. Oba glavna tira sta zaprta. Kakor se domneva, je strojevodja direktnega vlaka spregledal uvozni signal in povzročil nesrečo.

Inozemske borze

31. julija.

CURIH. Berlin 0.0005, Newyork 560.75, London 25.64, Pariz 32.70, Milan 24.30, Praga 16.575, Budimpešta 0.0275, Bukarešta 2.82, Beograd 5.80, Sofija 5.15 Varšava 0.0028, Dunaj 0.0079.

CURIH ob 17. uri: Beograd 5.775.

TRST. Beograd 23.90—24.15, Pariz 134.50—135, Newyork 22.90—23, Berlin 0.002—0,0025, Dunaj 0.032—0.033, dinarji 24—24.50, dolarji 22.85—22.95.

DUNAJ. Beograd 728—732, Berlin 0.051—0.061, Budimpešta 3.05—3.15, Bukarešta 344—346, London 324.500 do 325.500, Milan 3064—3076, Newyork 70935—71185, Pariz 4131—4148, Praga 2095—2105, Sofija 636—640, Varšava 0.315—0.325, Curih 12.655—12.705; dolarji 70560—70960, lire 3040—3060, dinarji 719—725.

PRAGA. Dunaj 4.66, Berlin 0.2725, Rim 149.75, Budimpešta 17, Pariz 200.75, London 154.50, Newyork 34.05, Curih 612.75, Beograd 35.75.

BERLIN. Dunaj 15.71, Milan 47.880, Praga 31.166.50, Pariz 63.840, London 49.857, Newyork 1.097.250, Curih 194.512.50, Beograd 15.610.

LONDON. Berlin 4.800.000—5.200.000, Newyork 456—456.50, Pariz 77.20 do 77.30, Curih 25.60—25.63, Milan 105 do 105.50, Praga 154—155, Dunaj 320.000 do 330.000, Varšava 1,106.420—1,106.425, Bukarešta 893—895, Sofija 450—500.

NEWYORK. Beograd 105.50, London 456.75, Pariz 582.50, Berlin 0.0086, Milan 434.75, Curih 17.83, Praga 298, Dunaj 0.145, Budimpešta 0.43, Bukarešta 51.50.

Iz seje ljubljanskega občinskega sveta

Ljubljana, 31. julija.

Pričetek proračunske debate. — Klerikalci predlagajo občinski kuluk.

Na včerajšnji seji občinskega sveta je župan dr. Perič najprej sporočil zahvalo našega sivolasega pisatelja Josipa Stritarja za nakazano podporo v znesku 1000 Din, nakar je naznanil, da je slovensko zdravniško društvo imenovalo v stalni zdravstveni svet zdravnika dr. Ticarja in dr. Matijo Ambrožiča. V občinsko zvezo mesta Ljubljane je bilo sprejetih 27 oseb, 2 prošnji pa sta bili odklonjeni.

Vprašanje mestnega šolskega sveta.

Proti odloku pokrajinske uprave glede mestnega šolskega sveta, s katerim je bila razveljavljena volitev zastopnikov občine v mestni šolski svet, se vloži pritožba na notranje ministrstvo.

Razprava o poročilih finančnega odseka je bila preložena in pride na dnevni red ob priliki proračunske debate finančnega odseka.

Poročila stavbenega odseka.

Za zgradbo II. mestne stanovanjske hiše na Prulah se dovoli naknadni kredit v znesku 3,330.000 kron. Pri poročilu o sklepu socialno-političnega odseka glede raznih prezidav v mestnem zavetišču za onemogle, je referent dr. Brecelj povdarjal, da je odsek sklenil naj se odobre neke prezidave in poprave, osobito balkon v II. nadstropju, ki se bo uporabljal za solnčenje težko bolnih ljudi. Priziv Viktorja Kalana proti odloku mestnega magistrata radi odstranitve drvarnice in hleva v hiši Poljanska cesta 52, je bil zavrnjen, ker je zidava drvarnice v nasprotju s stavbenim redom in v kvar sosedom. Prošnji L. Čižmana in E. Podkrajška za parcelacijo dveh parcel kat. obč. Krakovski predmestje se ugodi.

Proti barjanskim učiteljem.

Vprašanje ureditve centralnega šolskega vrta in igrišča se je v svrho določitve posebnega kredita odstopilo finančnemu odseku v nadaljne proučevanje. Klerikalno-komunistična večina je nato odpravila potnino, ki je bila doslej v veljavi za učno osobje na Barju.

Debata o občinskem kuluku.

Pri poročiu upravnega odbora mestnih vožnj glede sodelovanja osobja mestnih vožnj pri mestnem gasilstvu, se je razvila živahna debata, v katero je poseglo več govornikov vseh skupin občinskega sveta. Klerikalci so namreč predlagali, naj se na pristavi službujoči delavci uporabljajo tudi kot pomožne gasilske čete. Izvrševanje te dolžnosti naj bi bilo po želji klerikalcev obvezno. (Obč. svetnik *Turk:* «To je druga prisilna delavnica!») Dr. Lemež (kom.) je ostro nastopil proti predlogu klerikalcev in izjavil, da bo njegova skupina glasovala proti predlogu, češ, da so delavci izjavili, da nočejo vršiti poleg svoje težavne celodnevne službe še posle gasilcev. Podžupan dr. Stanovnik (kler.) je izjavil, da zahteva mestna občina za pošteno plačo od delavstva tudi pošteno delo. (Dr. Lemež: «Ne pa kuluk, ki ga vi predlagate!») Proti klerikalnemu predlogu je ostro nastopil tudi obč. svet. Turk (dem.), ki je naglašal, da postajajo klerikalci v zadnjem času zelo vneti za uvedbo raznih kulukov. Govorili so še obč. svet. Tavčar, Glavan, Čepelinik in Mikložič, ki so vsi ostro grajali in kritizirali predlog klerikalcev. Klerikalci, videč veliko opozicijo, in boječ se javne kritike, so končno umaknili svoj predlog, ki se vrne odseku v ponovno razpravo. V tem je zavladalo v zbornici krohotanje in občinski svet. Turk ga je še povečal z medklicem: «Ulice se pa vendar boje naši klerikalci!» Dr. Stanovnik obrnjen proti komunistom zakliče: «Čemu glasujete za predlog v odseku, v zbornici pa nastopate proti nam?» (Smeh.)

Proračunska debata.

Sledila je proračunska debata za drugo polovico leta 1923. Kot prvi je prišel na dnevni red proračun mestnega pogrebnega zavoda, ki izkazuje majhen prebitek. Potrebščine so proračunane na 340.814 Din, a pokritje znaša okoli 355 tisoč Din. Proračun mestne klavnice za čas od 1. julija do 31. septembra t. l. je določen na 425.100 Din. Pri razpravi o proračunu za mestno prepriego se je razvila živahna debata in je bil končno sprejet proračun v znesku 786.800 Din, ki izkazuje malenkosten prebitek. (Občinski svet. Turk (dem.): «G. dr. Stanovnik lepo se vožnje v Domžale, kaj ne!» Dr. Stanovnik ogorčen: «Mislim, da obč. svetovalci lahko uporabljajo mestno prepriego, kadar so na uradnem potovanju!» Obč. svet. Turk: «Ne pa za izlete!»)

Pri poročilu o proračunu direktorija mestnega dohodarstvenega urada je obč. svet. Likozar (dem.) ostro kritiziral revidiranje mestnih mitnic. Naglašal je, da je vožnja večjih uradnikov k reviziji po vsem nepotrebna, ker se lahko opravi v kratkem času, ne pa na ta način, da se konji in občinski svetovalci klerikalno-komunistične večine izprehajajo pred mitnico dve do tri ure. Tudi avtomobilska vožnja v svrho revizije v ponočnem času je povsem neumestna. Tudi ta proračun je bil sprejet.

Seja je bila nato zaključena. V četrtek se bo nadaljevala proračunska debata.

Tožba proti Jadranski banki

V aferi tržaške Jadranske banke je nastopila nova faza. Prevarani delničarji so bili do zadnjega občnega zbora prepričani, da je za enkrat vsaka nada na dividendo izgubljena, pač pa so mislili, da jim ostane delnica v rokah, ki bo — ako se v vodstvu zavoda razmere izboljšajo — nosila vsaj čez nekaj let primerne obresti. Zadnji občni zbor pa jim je podrl tudi to nado.

Na Primorskem in v Dalmaciji imamo nešteto uradnikov, malih posestnikov in drugih manj premožnih slojev, ki so s težkim trudom prištedili par tisoč predvojnih zlatih kron ter z njimi nabavili nekaj delnic Jadranske banke v nadi, da bodo imeli kaj za stara leta. Naenkrat pa so zvedeli, da se te delnice popolnoma odpišejo.

Odpor teh delničarjev je povsem razumljiv. Na Primorskem bi odpor malih delničarjev že davno privedel do odločnih korakov proti Jadranski banki, toda gosp. Kamenarović se je zatekel pod okrilje italijanskih fašistov. Mali delničarji v Dalmaciji pa so v tem pogledu svobodnejši. Pričeli so na veliko zasnovano akcijo proti sklepom Jadranske banke. Sklenili so, da nastopijo sodnim potom proti nezakonitim sklepom zadnjega občnega zbora ter da bodo zahtevali, da sodišče te sklepe razveljavi kot protizakonite. Posebno bodo izpodbijali sklep, s katerim se je naložilo delničarjem doplačilo po 200 lir na vsako delnico.

O tej stvari nam poročajo iz Dubrovnika, da so sklepi glavne skupščine tržaške Jadranske banke izzvali tamkaj hudo razburjenje. Tamošnji delničarji Jadranske banke Trst in Beograd, ki predstavljajo 50.000 delnic, so se organizirali in bodo pobijali veljavnost sklepov glavne skupščine v Trstu. Zahtevali bodo izredno glavno skupščino Jadranske banke v Beogradu ter pozivajo delničarje, ki z njimi soglašajo, naj se prijavijo na odbor akcionara Jadranske banke v Dubrovniku (Poštanski pretinac 20).

Kakor čujemo, se tudi v Ljubljani pripravlja odbor za zaščito interesov delničarjev Jadranske banke, ki bo vložil proti temu zavodu tožbo. Na zadnjem občnem zboru se je gosp. Kamenarović branil proti temu, da bi odbor delničarjev ugotovil težke zlopotrebe, ki so se vršile v Jadranski banki na škodo delničarjev in ki so privedle to banko do poloma. Pred sodiščem bo sedaj dana prilika, da se krivci pokličejo na odgovor.

Politične beležke

+ **«Slovenčeve» laži.** Z njimi se ukvarja beograjska «Pravda», ki zaključuje svoj tozadevni članek z besedami: Druga cinična laž «Slovenca» je trditev, da je uradniški zakon delo demokratov. S kakimi lažmi hranijo klerikalci še le slovenskega kmeta, ko so zmožni trditi celo nekaj takega?! V Sloveniji vlada menda popolna tema.

+ **Radikali agitirajo za občinske volitve.** Demokratski glavni odbor v Beogradu je zadnje dni prejel iz vseh krajev Srbije in Črne gore obilico predstavk, v katerih se srečke in okrožne organizacije pritožujejo, da so se politični organi že razkropili po deželi in pričenjajo med ljudstvom izvajati nasilno agitacijo za predstoječe volitve v korist radikalcev. Demokratski glavni odbor je pri notranjem ministru vložil oster protest in zahteval, da notranji minister znova pouči politikujoče oblasti o veljavnih zakonih in o dolžnostih javnih organov.

+ **Protić o občinskih volitvah v Beogradu.** Beograjske «Novosti» prinašajo članek gospoda Stojana Protića o pomenu gradjanske liste za občinske volitve v Beogradu. Članek končuje: «Oni, ki mislijo tako, kakor jaz, naj glasujejo za gradjansko listo oziroma za listo g. Savčića, oni pa, ki mislijo drugače, naj glasujejo za listo radikalov oziroma listo g. Marjanovića. V beograjskih političnih krogih vlada trdno prepričanje, da si bo gradjanska lista priborila zmago nad radikali.

+ **Italijanski prestolonaslednik v Zadru.** Te dni so v Zadru z velikimi častmi sprejemali princa Umberta, sina italijanskega kralja. Prestolonaslednik je pred svojim prihodom v Zader obiskal tudi mesti Pulj in Tr[illegible] potovanju po Jadranu se pripisuje važen političen pomen, ker se ekskurzija vrši v času, ko prehaja reški problem v akuten štadij končne odločitve.

+ **Reško vprašanje spet na dnevnem redu?** Tržaška «Era Nuova» piše povodom obnovitve pogajanj, da delo italijansko-jugoslovanske paritetne komisije tokrat mora biti kronano z uspehom. Tako da menijo dobro informirani italijanski krogi, ki upajo, da bodo pogajanja stavljena na bazo vzajemnega sporazuma, to je: čiste in enostavne aneksije Reke! Jugoslaviji pa bi se odstopila kaka mala občina iz «corpus separatum-a . . .» Na vse vesti, ki se v taki ali drugi formi javljajo v italijanskem tisku že mesec dni, Beograd molči. Komisija, ki naj bi na temelju mirovne pogodbe uredila podrobna vprašanja glede zajamčene neodvisnosti, reškega teritorija, naj pretresa in končno celo sankcionira italijanski maksimum: aneksijo! Zgodovina diplomacije doslej še ne beleži tako hude ironije.

Po svetu

— **Lloyd George na potu v Kanado.** Bivši londonski ministrski predsednik Lloyd George se je odpeljal za dalj časa v Kanado, kjer hoče na lastne oči proučiti tamošnje življenske razmere.

— **Mussolinijeva štiridesetletnica.** Dne 29. julija je praznoval Mussolini svoj 40. rojstni dan. Sedanji premier rimske vlade je bil rojen leta 1883 v naselbini Varano de Costa, ki spada pod občino Dovia pri Predappiu. Mussolini je židovskega pokolenja, oženjen in ima troje otrok, dva dečka in eno deklico.

— **Demisije popolarskih senatorjev v Italiji.** Iz Rima poročajo, da so zaradi političnih krize v popolarski stranki izstopili iz stranke senatorji Coffoni, Conci, Nova, Montresor, Passerini, Reggio in Crispolti. Tako se potom rimskih klerikalcev zmagonosno bliža svojemu viišku.

— **Ekscesar Viljem prodaja dragotine.** «Exchange Telegraph» poroča, da je ekscesar Viljem Hohenzollernski začel prodajati dragotine iz zapuščine svoje prve žene, bivše cesarice Avguste Viktorije. Pravtako je začel ponujati kupcem portrete sebe in svojih cesarskih prednikov, katere so naslikali znameniti slikarji. Kakor se vidi, je torej Viljem zelo podjeten. V Doornu živi zelo mnogostransko, piše knjige in žaga drva, se ženi in kupčuje z dragotinami. Vsekakor je zadnji posel najbolj rentabilen od vseh podjetij, s katerimi se bavi odkar živi v izgnanstvu.

— **Gledališka vstopnica v naturi.** Iz Budimpešte javljajo sledečo nevsakdanjo zanimivost: V Szolnoku na Madžarskem je gledališče, kjer sprejema blagajničarka rajši nego denar, vstopnino v naturi. Obiskovalci gledališča izroče pri blagajni po eno jajce, in sedež v Talijinem hramu jim je zagotovljen. — Ljudje menijo, da bi si v mirnih časih pač nihče ne mogel privoščiti gledališkega užitka za ceno — enega kokošjega jajca . . .

Sokolstvo

Kdor hoče svoje skrbi pozabiti, se poveseliti, mora k otvoritvi Sokolskega doma v Dol. Logatcu priti. Otvoritev 5. avgusta.

Sokol Ježica. Bratska društva in Sokolstvu naklonjeno občinstvo opozarjamo na naš II. javni telovadni nastop, združen z vrtno veselico, ki se vrši dne 5. avgusta «pri Urbančku», Stožice 29.

Sokol I. Ob priliki učiteljskega kongresa v Ljubljani se vrši na letnem telovadišču Sokola I. na Taboru v ponedeljek dne 6. avgusta ob 7. uri zvečer velika javna telovadba, pri kateri sodelujejo bratska ljubljanska sokolska društva in ona iz okolice. Opozarjamo sokolsko občinstvo že danes na to prireditev in se priporočamo za obilen poset.

Sport

Plavalna tekma v novem ljubljanskem kopališču. Povodom otvoritve novega kopališča ob Ljubljanici priredi S. K. Primorje v nedeljo, 3. t. m. ob 11. dopoldne medklubsko plavalno tekmo. Podrobnosti objavimo jutri.

Šah

II. KONGRES JUGOSLOVANSKEGA ŠAHOVSKEGA SAVEZA.

se prične jutri 2. avgusta v Novem Sadu. Naslednjega dne se začne turnir, h kateremu je sprejeto 19 igralcev, in sicer: 1. Vsevolod Agapejev, Zagreb; 2. Pijo Celjak, Zagreb; 3. Joan Feuer, Mohol, 4. Ljudmil Furiani, Ljubljana; 5. Josip Gribušin, Novi Sad; 6. Nikola Konjović, Beograd; 7. Emil Kramer, Maribor; 8. dr. Fran Magjarović, Bačka Topola; 9. Erno Marković, Vršac; 10. Žarko Ognjanović, Novi Sad; 11. Aleksander Nicifor, Novi Sad; 12. Franjo Peyer, Zagreb; 13. Ivan Poljanec, Beograd; 14. Kosta Rožić, Zagreb; 15. Lav Singer, Zagreb; 16. Miroslav Stupan, Maribor; 17. Stevan Tamindžić, Podgorica; 18. Maks Tenner, St. Bečej; 19. Petar Todorović, Beograd.

Že iz števila igralcev se vidi, kako je šah pri nas v zadnjih letih napredoval. K prvemu saveznemu turnirju, ki se je vršil l. 1921. v Celju, se je prijavilo 12 igralcev. Prvo darilo in s tem tudi naslov šahovskega mojstra si je bil priboril dr. Aladar Erdey iz Sombora. Kdo bo sedaj prvi, je težko prorokovati. Na vsak način bo borba težja, kot je bila v Celju. Največ upa na zmago imata Slovenca Kramer in Poljanec. Oba sta že igrala z uspehom na Celjskem turnirju in edina dobila darili za najlepše igrani partiji. Za njima najnevarnejša nasprotnika se smatrata Feuer in Tenner.

Prihodnji, tretji kongres, se bo vršil l. 1925. bržkone v Beogradu. Upajmo, da se bo do takrat razširil krog šahistov tudi že po Srbiji, in da bomo na tretjem turnirju videli udeležence iz južnih krajev naše države. V.

Objave

× **O. Z. javnih nameščencev** ima nujno sejo širšega odbora jutri dne 2. avgusta 1923 ob 20. uri v dvorani «Kasino», I. nadstropje, levo. Poročal bo g. poslanec prof. Reisner o novem uradniškem zakonu, ki je tako težko prizadel državne nameščence brez izjeme. Pristop je dovoljen vsakemu trezno mislečemu tovarišu, ki je pripravljen slediti poročilu z vso duševno mirnostjo in brez politično-strankarske primesi.

× **Javen protestni shod vpokojencev.** Konzorcij vpokojencev sklicuje za soboto ob 6. uri zvečer v Mestnem domu v Ljubljani javen protestni shod. Dnevni red: Službena pragmatika in vpokojenci vseh panog. Vsi na shod!

× **«Klub Primork» v Ljubljani** vabi danes vse svoje članice, da se udeleže pogreba prerano umrle in blago naše primorske sestre ge. Eme Gombač, ki bo ob 5. uri popoldne iz Beethovnove ulice.

× **Razstavo in prodajo** deških ročnih del ljudske šole na Bledu priredi podporno društvo imenovane šole v Zdraviliškem domu na Bledu v dneh 3., 4. in 5. avgusta 1923. Vstop prost.

× **Živrovnikov zbor v Št. Vidu** nad Ljubljano priredi svojemu ustanovitelju g. Janku Živrovniku o priliki praznovanja 50-letnice kulturnega delovanja in odkrivanja z redom sv. Save spominski dar, na katerem mu pokloni diplomo, delo našega narodnega umetnika Gasparija. Vsa zavedno javnost, osobito pevska in druga prosvetna društva najlepše vabimo na ta praznik; želimo pa zlasti, da stanovski tovariši počaste slavnost.

× **Izgubila se je zlata broša** z rdečim kamenom v Tivoliju od brez do Tivolskega gradu, od tam do Nar. doma. Pošten najditelj dobi nagrado, ako odda brošo v upravi «Jutra».

Učiteljski kongres v Ljubljani

Češkoslovaško učiteljstvo v Ljubljani. Češkoslovaško učiteljstvo bo zastopal g. Adolf Obst, prvi podpredsednik Čehoslovenske Obče Učiteljske v Praze, ki dospe v Ljubljano že 3. ali 4. avgusta. Čehoslovenska Obec Učiteljska je zveza vseh naprednih učiteljskih organizacij v Češkoslovaški in šteje 27.000 članov, računa pa se jo z učiteljstvom iz Slovaške, kjer so stanovske organizacije šele v razvoju, lahko na 29.000 članov. Stiki med slovenskim in češkim učiteljstvom so bili že prej zelo dobri. Dasi po prevratu zaradi prometnih težkoč zrahljani, se se daj zopet v polnem teku obnavljajo.

Zadnji čas za prijavo stanovanj poteka sedaj, ker je treba gostom odkazati prenočišča. Mnogo odličnih družin iz strank, ki razpolagajo s prenočišči se še ni odzvalo in jih pogrešamo. Ker je še vedno čas, naj se stranke pismeno ali osebno zglase v pisarni Poverjeništva UJU v Učiteljski tiskarni, I. nadstr.

Ob kongresnih dneh se poleg zborovanj vrše še sledeče prireditve kulturno-zabavnega značaja: v nedeljo dne 5. avgusta zvečer pozdravni večer na verandi restavracije «Zvezda», v pondeljek 6. avgusta ob 7. uri zvečer velika javna telovadba na Taboru združena z narodno veselico, v torek dne 7. avgusta zvečer ob pol 9. uri koncert pevskega zbora Glasbene Matice v dvorani Uniona. Cenjeno ljubljansko občinstvo, ki je vedno toplo čutilo z učiteljstvom, izkaže gotovo tudi ob priliki kongresa temu stanu svoje odkrite simpatije.

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najsramotnejše dobe človeške zgodovine.

«Bratje moji, mesec dni osorej izvrši sveta inkvizicija obsodbo na krivovercih, ki predrzno onečaščavajo svete nauke Kristove. Razkrila se je zarota, ki izpodkopuje tla našemu svetemu in nesebičnemu delu. Ti zarotniki so najljutejši sovražniki naše svete vere, klevetniki moji, obrekovalci našega cerkvenega poglavarja, a tudi sovražniki našega kralja. Ampak te zarotnike zadene roka pravice, ki njihova sramotna dejanja preišče in obsodi. — Da proslavimo zmage našega velikega kralja Karla V. v Flandriji ter njegovo slavno delovanje proti krivovercem in zarotnikom, se vrši torej mogočen avtodafé, javen dan sodbe.

Molite, bratje, da nam Bog razodene vse krivovernike, celo one, ki izdajajo našo edino zveličavno vero skrivaj in samo globoko v svojem srcu! Naznanite nam jih, da boste deležni odpustkov, ki jih je v ta namen obetala njega svetost, naš papež!»

«O moj Bog!» je ječala Dolores, «kaj se zgodi z mojim očetom!?»

Narod je odgovarjal pozivu inkvizitorja samo s tem, da se je molče križal.

Fanfare so zahrumele iznova.

«Moj oče, moj oče!» je jadikovala guvernerjeva hči ter se zgrudila na stol sredi sobe.

«Pomirite se!» jo je tolažila Juana. «Nič se ne bojte, Jožef pride, pa že naredi, da bo prav.»

Dolores pa je ni poslušala. Približala se je zopet oknu. Neka neodoljiva sila jo je gnala tja. Z napeto pozornostjo je gledala izza zavese naravnost inkvizitorju v obraz, kakor da hoče z njegovega obraza razbrati usodo svojega očeta . . . In nagnila se je daleč ven.

«Za božjo voljo! Dolores! Ali blaznite? Hočete mar, da ta krvnik ugleda in zapre še vas?» je v smrtni grozi vzklikala Juana ter potegnila skoraj nezavestno deklico od okna.

Izprevod se je pomikal dalje. Ublažili so se hrupni zvoki fanfar in udarjanje konjskih kopit je postajalo tišje in tišje.

Juana je močila Dolorin obraz s svežo vodo, ker se je dekle tako razburilo, da je malone izgubilo zavest. Dobra žena je bila v velikih skrbeh. Tedaj pa so se odprla vnanja vrata in nekdo je urno stopal po stopnicah navzgor.

Juana se je oddahnila: «Hvala Bogu! To ni nihče drugi kot Jožef.»

Bil je v resnici pater Jožef. Prav ko je vstopil, je Dolores globoko vzdihnila.

«Kaj pa je, mati Juana?» je vprašal Jožef.

«Moj oče, moj oče!» je vzklikala Dolores, ko je zagledala mladega dominikanca. «Don Jožef, saj vendar vidite, da hočejo umoriti mojega očeta!»

«Pomirite se, sennorita Dolores,» je dejal nežno pater Jožef. «Kdo vam je povedal, da hočejo vašega očeta umoriti?»

«Kaj nisem pravkar slišala smrtne obsodbe? Saj je vendar sam inkvizitor javil skorajšnji avtodafé. Bog vedi, kako so očrnili mojega ubogega očeta, kakšne grehe so mu naprtili!?»

«No, pa kaj zato?» je odvrnil dominikanec. «Ako so vašega očeta res česa obdolžili, ali nisem jaz tu, da ga ščitim?»

«Oh, varate me, don Jožef; iz usmiljenja me varate in mi prikrivate resnico. Kaj mislite, da ne vem: inkvizitorju se hoče krvi mojega očeta iz osvete in prav gotovo ga da umoriti.»

«Ali prosim vas, pomirite se vendar in poslušajte me,» je dejal pater Jožef in je stopil k mlademu dekletu. «Tudi inkvizicijski tribunal ne mori kar tako. Treba je preiskave, obtožbe, dokazov, zasliševanja obtoženca in končno sodbe.»

«Ne, ne verjamem vam!» je vpila čim dalje bolj razburjena. «Saj nosite vendar tudi oblačilo inkvizitorsko! Kar pustite me! Ne potrebujem vas! Sama pojdem h gospodu Arbuesu; pred njim se vržem na kolena in ga ponižno prosim, naj izpusti očeta, ki je popolnoma nedolžen in ni storil nikomur nič zlega. Jokala bom in prosila, da mi vrne očeta, in usmili se me, če le ni njegovo srce trše od kamena.»

«Uboga blaznica!» je dejal pater Jožef tiho. «Mari imajo inkvizitorji srce? Kaj morda vedo, kaj je oče, mati, ljubica, sestra? Ali je kdaj še kako toplo čustvo ganilo njihovo mramornato dušo? Drugega ne poznajo kot nebrzdano grozovitost in neusmiljenost, divji pohlep po neugnanem uživanju, po najkrutejšem trpinčenju in po krvavih orgijah!»

«K njemu pojdem, dà, pojdem!» je vzklikala Dolores, ki jo je Jožefovo jadikovanje še bolj razdražilo . . . Planila je pokonci ter sunila od sebe Juano, ki jo je hotela objeti, da jo uteši.

«Pustite me! Vsi ste proti meni. Tu notri ste me zaprli kakor v ječo, da ne zvem, kaj se godi v svetu. Nihče ni storil doslej ničesar za mojega očeta. Pobegnila sta celo apostol in Estevan, moj oče pa morda že poginja v ječi! Delati moram torej sama. Če pri tem poginem brez uspeha, si vsaj ne bom mogla očitati, da nisem storila vsega, kar je moja otroška dolžnost.»

Tedaj je nekdo urno potrkal na vrata in takoj nato je stopil v sobo uniformiran alguazil. Dolores je odskočila, padla na stol in začela jokati. Mislila je, da je alguazil prišel po njo.

«Ali ta gospod je vendar naš dobri Coco!» je dejal pater. «Ne bojte se ga, sennorita! Zdaj zveste, kaj se namerava z vašim očetom.»

«Dà, jaz sem Coco,» je dejal stražnik. «Sestra Culevrina me pošilja k vam, sennorita.»

«Kaj je novega, Coco?» je vprašal hlastno dominikanec.

«Reverenca,» je odgovoril alguazil obotavljajoč se, «gospod grof Argoso . . .»

«Pride pred tribunal? Kaj?»

«. . . je bil danes prestavljen iz ječe v prvem nadstropju v kletno ječo,» je nadaljeval Coco. «Tam imam nočno stražo jaz vsako drugo noč. Imam jo nocoj, pojutrnjem in tako dalje . . .»

«Ha!» je vzkliknila Dolores, «potem bi ga vi lahko izpustili?»

«To je nemogoče . . . Nisem sam na straži,» je obžaloval Coco. «Toda morda bi se mi posrečilo najti nekaj trenotkov, ko bi lahko govorili z gospodom grofom . . .»

«Jaz pojdem z vami, sennorita,» se je oglasil pater Jožef. «Vaš oče pride pred tribunal že te dni; zato so ga prestavili v kletno ječo, kamor zapirajo le najhujše zločince.»

«Moj oče med najhujše zločince? Kolika krivica! Moj Bog, moj Bog, česa ga vendar obdolžujejo?» — Dolores je zajokala znova.

«Ne jokajte! Ostanite mirni! Le hladna kri nam je potrebna. Z razburjanjem škodujemo le sebi in obtožencu,» jo je tolažil pater. «Česa ga dolže, zvemo v ječi. Skušal pa bom zvedeti kaj več tudi naravnost pri inkvizitorju. Ne bojte se, sennorita, — ne dvomite, Juana! Svoj cilj dosežem. Moja ura se bliža!»

«Bog vam pomagaj!» je dejala Juana z očmi, polnimi solz in je objela Jožefa nežno in vroče, kakor bi bil še vedno njen dojenec.

(Dalje prihodnjič.)

Domače vesti

PRVI AVGUST.

Pravijo mu tudi veliki srpan in kolovoz. Odkodi imajo poslednje ime, je menda malokomu znano. Nam še ni. Tudi staro slovensko ime «veliki srpan» izginja in se umika mednarodnemu in bolj praktičnemu «avgustu», ki služi Rusom in Srbom ter izpodriva tudi starega češkega «srpna». Avgust je osmi mesec in ima 31 dni, letos med njimi štiri nedelje in en praznik (15. avgusta Marijino vnebovzetje ali «vel. gospojnica»). Porciunkula je posebno akutna v Ljubljani, Krškem, Celju in Nazarju. Ženske dve noči posedajo pred frančiškansko porto in uganjajo allotria. Tudi se vrši obenem trg za čebulo. Desetega avgusta je sv. Lovrenc! ponekodi v vinorodnih krajih ga smatrajo za napovedovalca dobrega vina, če je ta dan lep in solnčen. Izven vinorodnih krajev pa ta svetnik ni več v modi. Zato pa še ni pozabljen stari šegavi nasvet, da «vino pij pa babe pust'», kajti avgust je še vroč, soparen mesec. Še boljši recept je, če tudi vina ne piješ in se raje povaljaš po vodi. Kar se pa tiče drugega dela tega narodnega reka, so ga menda izbrali starejši gospodje in le bolj zato, da se rima.

Lunine izpremembe so v avgustu: 3. prvi krajec, 12. mlaj, 19. zadnji krajec, 26. polna luna. Ta čas bomo imeli parlamentarne počitnice in tudi kuluk se menda ne bo izvajal še prehudo. Knauerjev stoletni koledar prorokuje, da bo od 1. do 4. deževno in megleno, od 6. dalje lepe, toda hladne noči, od 9. do 19. skoraj vsak dan deževno. Za 18. avgusta nam celo prorokujejo močno nevihto, potem pa do konca meseca lepo vreme. Morda, da bo res tako, ali pa tudi ne. Bomo videli, pravijo Lahi, in dostavljajo: «La prima piova d' agosto rinfresca il bosco.» — Prvi avgustov dež ohladi gozd. Tudi oni žrtvujejo resnico rimi. Ali in v koliko se bodo uresničili razni pregovori, reki, nasveti in prorokovanja, bomo videli — danes mesec!

V ostalem je avgust mesec tenisa, plavanja, turistike, naši «Mali oglasi» so v avgustu posebno bujni, študenti se doma vadijo v že pozabljeni umetnosti košnje in kvarijo otavo ali delajo napotje mlatičem in nagajajo žanjicam. Kaplani v avgustu manj organizirajo Orlice in se bolj posvečajo romaricam, kajti kmalu pride mesec bere. Tudi avtonomija je ta mesec manj aktualna in sodne počitnice so krive, da je manj poročil. Mesto kislih kumaric imamo letos novinarski kongres, še celo v Ljubljani. Ostali del meseca bomo pa porabili po možnosti, in — čakali na prvi september.

M. A. C.

* **Izpremememba tarifa za velike oglase «Jutra».** Radi velike naklade «Jutra», ki silno dvigne že itak visoke izdatke za papir in tiskarske stroške, smo primorani z današnjim dnem uvesti pri velikih oglasih izpremembo tarifa. Ker se zavedamo, da težki gospodarski položaj ne dovoljuje povišanja tarifa pri običajnih velikih oglasih, smo se odločili, da vzdržimo dosedanjo ceno 2 Din za petitno vrsto, zato bomo pa razširili inseratni del od pet na osem kolon. Kdor pa hoče dati oglasu poseben poudarek s tem, da želi, da se njegov oglas uvrsti med tekstom ali za tekstom, mu pa damo še naprej na razpolago petkolonski prostor za inserat. Za velike oglase te vrste stane petitna vrsta 5 Din. Cena za «Male oglase» ostane tudi še naprej neizpremenjena ter stane «Mali oglas» do 20 besed 5 Din, vsaka nadaljna beseda 50 par. Tako je ustreženo vsem potrebam gospodarskega in socijalnega življenja ter je vsakomur dana prilika, da se po svojih razmerah in potrebah posluži najcenejšega, ali pa tudi najdražjega oglaševanja. — Uprava «Jutra».

* **Uradne ure v tajništvu JDS** v Ljubljani, Narodni dom, se do preklica spremene v toliko, da se vrši poslovanje mesto od 15. do 18. — od 16. do 19. Dopoldansko poslovanje od 9. do 12. ostane kot dosedaj še dalje v veljavi.

* **Iz Slavenske banke.** Upravni svet Slavenske banke, d. d. v Zagrebu, je na svoji zadnji seji izvolil dosedanjega generalnega direktorja zavoda gosp. Avgusta Praprotnika za podpredsednika Slavenske banke ter mu poveril vodstvo zavoda kot svojemu delegiranemu pooblaščencu (administrateur delegué).

* **Tretje porotno zasedanje v Celju.** Za predsednika porotnega sodišča v Celju je imenovan dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča gosp. dr. Josip Kotnik, za namestnika višja deželnosodna svetnika gg. dr. Frid. Bračič in dr. Ivan Premschak ter deželnosodni svetnik gosp. dr. Val. Levičnik.

* **Laza Marković — novinar.** Povodom svoje demisije je pravosodni minister Marković izjavil novinarjem, da ni hotel dalje ostati v kabinetu, četudi sta Pašić in Ljuba Jovanović iz osebnega razloga in prepričanja v klubu izvajala presijo v tem smislu. «Jaz nisem dobil satisfakcije, čeprav sem bil v klubu osebno napaden,» je dejal minister Marković in dodal: «Nisem želel ministrovati; vračam se v svobodno politično areno, kjer bom moral braniti vsak napad.» Povodom te izjave se doznava, da namerava Marković prevzeti glavno uredništvo radikalske «Samouprave» kot naslednik Riste Odavića, ki je imenovan za načelnika umetniškega odelenja v prosvetnem ministrstvu.

* **Spodnještajerski Nemci na delu.** Znano «Nemško politično in gospodarsko društvo» s sedežem v Mariboru je podvzelo široko zasnovano akcijo za ohranitev nemške realne gimnazije v Ljubljani, ki ima radi pomanjkanja nemških učencev sedaj prve tri razrede že slovenske. Da morejo stopiti v znano akcijo za nemško šolstvo nemški poslanci pred radikalno vlado tudi z dokazi o potrebi nemške gimnazije, zbira «Nemško politično društvo» imena nemških srednješolcev in tudi poročila staršev, koliko bi mogli plačevati v prihodnjem šolskem letu za stanovanje učencem v Ljubljani, katera jim hoče tudi oskrbeti politično društvo. Nemci so torej tiho, a tem intenzivneje povsod na delu, očividno tudi v Ljubljani.

* **Novozgrajeno mestno kopališče ob Ljubljanici** se otvori v četrtek, dne 2. avgusta 1923 ob 8. dopoldne. Kopališče bo odprto vsak dan od 8. zjutraj do 20. zvečer. Vstopnina od osebe in za dve uri 2 Din. Za uporabo kabine se bo moralo plačati za osebo 4 Din, za vsako nadaljno osebo po 1 Din k že omenjenemu znesku. Taksa za kopanje se v tem slučaju plača posebej. Za kopanje in omarico v skupni kabini se bo plačalo od vsake osebe 3 dinarje. Kopalna doba znaša dve uri, za vsako nadaljno pričeto uro se pa plača ponovna cela pristojbina. — Slovesna oficijelna otvoritev novega kopališča bo v nedeljo, dne 5. avgusta ob 11. dopoldne. Pri tej priliki priredita ljubljanska sekcija SK Primorje in sportni klub Olimpija iz Karlovca s svojim waterpolo - moštvom plavalno in waterpolo - tekmo. Svirala bo tudi godba. Ljubljančani pa oficijalne otvoritve sploh ne morejo dočakati, nego se kopljejo v novi mestni kopeli že ves teden. Perilo se ne bo dajalo kopalcem in ga mora prinašati vsakdo s seboj. Že danes se kaže, da bo kopališče za veliki naval Ljubljančanov premajhno, kar dokazuje le resnico, da je bilo kopališče silno potrebno in vseobče zaželjeno.

* **Izpremembe v državni službi.** Policijski pristav z naslovom in značajem ravnatelja policijskih pomožnih uradov Franc Fink je imenovan za ravnatelja policijskih pomožnih uradov pri policijski direktiji v Ljubljani na sistemiziranem mestu 8. činovnega razreda. Dr. Pavel Lesovsky, začasni honorarni okr. zdravnik za zdravstveno okrožje Breg pri Ptuju je premeščen v zdravstveno okrožje Ptujsko goro. Vladni tajnik Karel Trstenjak, ki je bil postavljen za tajnika 1. razreda pri upravnem sodišču v Celju, je razrešen službene dolžnosti v področju pokrajinske uprave za Slovenijo. Ivan Robinšak, sodni sluga v Laškem, je na lastno prošnjo stalno upokojen.

* **Z zagrebške univerze.** Dr. Vekoslav Jelenčić, kotarski predstojnik pri policijskem ravnateljstvu v Zagrebu, je imenovan za ravnatelja vseučiliške pisarne v Zagrebu.

* **Dokaz resnice.** Dne 13. marca t. l. smo priobčili notico, v kateri se je ljubljanskemu policijskemu nadzorniku Dobrovšku očitalo, da oblastno postopa s podrejenimi stražniki, ki morajo poleg majhne plače prenašati še nepotrebne sekature. Naveden je bil tudi konkreten slučaj takšne sekature, in dodano, da je Dobrovšek svoječasno izjavljal, da v Jugoslaviji nikdar ne bo služil. Dobrovšek je proti «Jutru» vložil radi te notice ovadbo in nas je obtožilo državno pravdništvo radi razžaljenja javnega namestenca v pogledu službenega posla (§ 104. s. k. z.). Seveda smo nastopili in tudi izvedli dokaz resnice. Cela vrsta zaslišanih prič je potrdila naše očitke in navedla še mnogo več upravnogorostasnih podrobnosti, tako da je državno sodišče smatralo, da so vsi izrečeni očitki dokazani. (Glede avstrijakantstva pa je izreklo, da bi bil moral radi tega očitka Dobrovšek sam zasebno tožiti, ker ta očitek ne spada pod § 104. Vendar je tudi v tem oziru bilo dovolj dokaznega materijala.) Radi posvem uspelega dokaza resnice je bil naš odgovorni urednik danes pred deželnim sodiščem popolnoma oproščen, s čemer je izrečena najostrejša sodba nad Dobrovškom samim.

* **Z današnjim dnem** se povišajo, kakor smo že poročali, poštne pristojbine za inozemstvo. Opozarjamo na to vse interesente.

* **K odkritju spominske plošče gospej Ani Dimnikovi.** Naše včerajšnje poročilo o odkritju spominske plošče slovenski materi, gospej Ani Dimnikovi v Trbovljah, izpopolnjujemo v toliko, da je na grobu govorila ga. Maša Gromova, pri odkritju plošče pa med drugimi ga. Milka Potočnikova in ne narobe.

* **Smrtna nesreča na Javorniku.** Na Javorniku se je v nedeljo mesarski vajenec Nace Kritnik smrtno ponesrečil z motornim kolesom. Padel je tako nesrečno na tla, da si je razbil glavo. Prepeljali so ga sicer takoj v tovarniško bolnico, vendar pa je kmalu podlegel težkim poškodbam.

* **Nova žrtev Ljubljanice.** Ljubljanica je zahtevala letos že svojo drugo žrtev. V ponedeljek zvečer je utonil 17letni čevljarski vajenec, Franc Janežič, zaposlen pri čevljarju Rozmanu. Mladenič ni znal plavati in je zašel v globočino, ki ga je pogoltnila. Njegovega trupla še niso našli.

* **Usmiljenim srcem.** Uboga družina z 8 otroci, katere vzdrževatelj ne zasluži niti za najnujnejšo hrano, prosi usmiljena srca za pomoč. Dobrodošle so stare obleke, čevlji in sploh vsaka podpora. Prispevke sprejema upravništvo «Jutra», Prešernova ulica št. 54.

* **Trboveljski gerentski sosvet** je pomnožen z dvema hrastniškima klerikalcema — hvala božji previdnosti in značajnosti učitelja Velkaverha. — Videti je, da bo sedaj v Trbovljah gospodaril župnik Časl, v Hrastniku pa krojaček Arenšek. Res, zlati vek zdaj občini trboveljski pride...

* **Embrio v gnojnici.** Ko je v ponedeljek posestnik Andrej Ortač iz Šmartna s svojim hlapcem razmetaval po svoji njivi gnoj, ki ga je dobil iz Hranilnične ulice št. 6 v Ljubljani, je na svoje veliko začudenje našel v gnoju otroško bitje. Zdravniška obdukcija je dognala, da je šlo v tem slučaju za petmesečni embrio, ki je bil že približno mesec dni v gnoju.

* **Vlom.** Včeraj rano zjutraj so neznani zlikovci vlomili v stanovanje profesorjeve vdove ge. Jelke Boršnikove in odnesli živeža in raznega blaga v skupni vrednosti okoli 3000 Din. O tatovih ni nobenega sledu.

* **Kreda zemeljska** (temeljna) se je pričela izkopavati v Planici pod Ponco na Gorenjskem. Blago je prvovrstno in popolnoma odgovarja potrebam pleskarjev, sobnih slikarjev, tovarnam barv i. dr. ter nam tega blaga ne bo treba več uvažati iz tujine, ker ga domači proizvod na kakovosti daleko prekaša. Podjetje je v domačih rokah. Glej današnji inserat.

* **Za dojenčke in otroke** najboljša in najcenejša hranilna moka je «Intofant». Dobiva se povsod. Glavna zaloga: Drogerija «Adrija», Ljubljana, Šelenburgova ulica. 112

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Čitatelj «Jutra». Javite nam najprej, kake so poškodbe na telesu, škoda na obleki, starost in koliko časa, bo trajala nezmožnost za delo.

Gospodarstvo

KATASTROFALNI NASTOP OIDIJA.

se nam javlja iz vseh vinskih okoliševv. Ta bolezen preti uničiti še to malo, kar je v vinogradih po letošnjih vremenskih neugodah preostalo.

Vinogradniki se opozarjajo, da uporabijo vsa sredstva proti oidiju in ga poskusijo zatreti ali vsaj omejiti razširjenje. Ob lepem vremenu se naj pridno žvepla. Pri zelo močnem nastopu se je posluževati eventualno tudi natrijevega hipermanganata (25 dkg na 100 l vode in 2 — 3 kg ugašenega apna.) A najbolj se pa baje obnese žveplenoapnena brozga z dodatkom 30 — 40 kratne množine vode (na 1 kg brozge 30 — 40 litrov vode). Brozga se z vodo dobro premeša in s to mešanico se celi trs, posebo pa grozdje, dobro poškropi z navadno škropilnico (ki se rabi za škropljenje proti peronospori).

To sredstvo učinkuje baje absolutno sigurno. Napadene jagode zgube v par dneh oidijevo pepelnato prevlako in se, kakor pravimo, «obrlšejo» ter dobe zopet svojo naravno zeleno in zdravo barvo. To sredstvo priporoča naš vinarski strokovnjak g. Fran Majcen, ravnatelj posestev štajerske hranilnice v Podlehniku, ki ga na obširnih hranilničnih posestvih že par let uporablja z najboljšim uspehom.

Zaradi tega opozarjamo vse vinogradnike na to sredstvo ter jim priporočamo, da ga pri letošnji močni invaziji oidija v čimvečjem številu preskusijo ter nam pozneje blagovolijo naznaniti tozadevne rezultate. Žveplenoapnena brozga bi bila najcenejše sredstvo zoper oidij, že zaradi majhnih množin, ki so potrebne, in uporaba je najbolj enostavna. Dobiva se v poljubnih množinah pri tvrdki Anton Jurca v Ptuju. — *Vinarski in sadjarski odsek v Mariboru.*

XVI. POROČILO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

(Poroča Hmeljarsko društvo v Žalcu.)

Žalec (Savinjska dolina), 31. julija. V splošnem se lahko reče, da se je zadnjih 14 dni stanje hmeljskih nasadov izboljšalo. Nadalje se mora povdarjati, da je pri srednjeranem hmelju prehod cvetja v kobule izjemoma neenakomeren in da se bo radi tega pričelo spodbiranje *pred,* obiranje od kraja pa še le *po* 20. avgustu. Pozni hmelj se razvija normalno in obeta prav obilno letino. O množini letošnjega pridelka se danes še ne dá kaj določenega povedati. Sigurno je pa, da bomo letos pridelali več nego lani. Hmeljski trgovci se že zanimajo za naše *prvovrstno* blago. — *Društveno vodstvo.*

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (31. julija). *Pšenica:* baška, nova, 78 — 82 kg, 1 — 2 odst., 11 vagonov 362.5 — 370; baška, nova, 78 — 79 kg, 2 odst., 100 odst. kasa, 5 vagonov 356.25; baška, stara, 77 — 78 kg, 2 — 3 odst., ponudba 370; srbijanska, nova, 78 — 79 kg, 2 — 3 odst., pariteta Beograd, duplikat kasa, 25 vagonov 342.5 — 350. *Ječmen:* baški, 64 — 65 kg, 1 vagon 300; banatski, 63 — 64 kg, 1 vagon 287.5. *Turščica:* baška, 9 vagonov 285 — 287.5. *Moka:* pšenična «0», baška, 1 vagon 582.5; «2», ponudba 550; «3» ponudba 500; «6», 1 vagon 450, «6», za avgust, 2 vagona 435. Tendenca nespremenjena.

Dunajski živinski trg (30. julija). Dogon 3267 glav; od tega 840 domačih, 770 iz Madžarske, 1003 iz *Jugoslavije* in 645 iz Rumunije. Radi obilne ponudbe cene padle za 2000 — 4000 aK pri kg. Cene za kg žive teže v tisočih aK: voli 9 — 16 (19), biki in krave 10 — 14.

DOBAVA.

Dobava belega mila. Pri direkciji državnih železnic v Subotici 27. avgusta ofertalna licitacija za dobavo 1500 kg belega mila za pranje. Specijalni pogoji so na vpogled v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

= **Za vzdrževanje kmetijskih šol.** Ministrstvo za poljedelstvo in vode je zahtevalo od finančnega ministrstva kredit 640 000 dinarjev za vzdrževanje kmetijskih šol.

= **Žetev riža.** Po podatkih poljedelskega ministrstva je žetev riža v Macedoniji popolnoma zadovoljiva. Smatra se, da bo ta žetev zadostovala v glavnem za konzum v državi in da bo treba uvoziti le manjše količine.

Domače borze

31. julija.

ZAGREB. V efektih je pri živahnem prometu mirna tendenca. Industrijske vrednosti so se živahneje tržile nego bančne. Na tržišču z devizami je bila izrazita tendenca za nazadovanje, kar so povzročile vesti o porastu dinarja v Newyorku. Notirale so devize: Amsterdam 3725—3775, Dunaj 0.134—0.1345, Berlin 0.008—0.01, Budimpešta 0.35 do 0.45, Italija 416—418, London izplačilo 437—439.5, Newyork ček 94.5—95.5, Pariz 555—560, Praga 284.25—285.25, Švica 1710—1720; valute: dolar 93.5—94.25, avstrijske krone 0.1345—0, češke krone 280—281.5, švicarski franki 1700—1712.5, italijanske lire 410—412; efekti: Jugoslavenska banka 162.5—170, Ljubljanska kreditna banka 230—235, Praštediona 1175—1180, Slavenska banka 114—116, Trboveljska d. d. 1010—1030.

Beograd. Vse devize so nekoliko nazadovale. Narodna banka je intervenirala. Vse povpraševanje krito. Notirale so *devize:* Amsterdam 3750 — 3800, Berlin 0.0075 — 0.008, Dunaj 0.13425 — 0.1344, Bruselj 465 — 475, Budimpešta 0.30 — 0.40, Bukarešta 48 — 48.5, Ženeva 1710 — 1714, London 438 — 438.5, Milan 416 — 418, Newyork 95.4 — 95.6, Pariz 560 — 562, Praga 284.75 — 285.5, Solun 185 — 200, Sofija 86 — 89.25; *valute:* levi 85 — 87, drahme ponudba 200, leji 47 — 47.5, češkoslovaške krone 284 — 285; *efekti:* 7odstotno investicijsko posojilo 73 — 73.5.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Zobotehnik S. Kruhme
Bleiweisova cesta 13 4066
od 1. avgusta t. l. zopet redno sprejema.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes 31. julija ob šestih zjutraj preminula, previdena s sv. zakramenti, naša nadvse ljubljena žena, in mati dva meseca starega angelčka ter hči, sestra, teta in svakinja, gospa

Ema Gombač, roj. Spazzapan.

Pogreb nepozabne se vrši v sredo dne 1. avgusta 1923. ob 17. uri iz hiše žalosti, Beethovnova ulica št. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 31. julija 1923. 4067

Erle, soprog **Lya-Marija**, hčerka
in družine
Gombač, Spazzapan, Pirjevec, Schaffusz.

Namesto vsakega obvestila.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo, da je dne 28. t. m. ob 5. uri zjutraj preminula naša prababica, stara mati in mati, gospa

Neža Pauser

po kratki bolezni v visoki starosti 87 let.

Blag ji spomin!

V Ribnici, dne 28. julija 1923.

Žalujoči ostali

Zahvala.

Vsem sočutnim spremljevalcem naše prababice, stare matere ter matere, gospe

Neže Pauser

na njeni zadnji poti v Hrvači, posebno častiti duhovščini, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

V Ribnici, dne 29. julija 1923.

Žalujoči ostali.

4068

Mali oglasi

stanejo z državnim davkom za inserate vred do 20 besed Din 8·—, vsaka nadaljnja beseda 50 par več. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v znamkah). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Službe

Samostojna knjigovodkinja

z 15letno prakso, popolnoma izvežbana bilance, išče mesto s 15. avgustom. Ponudbe pod „Zanesljiva" na podr. „Jutra" Maribor. 6919

Šofer

fručen avtomonter, želi stopiti takoj v službo. Ponudbe pod „Šofer" na podružnico „Jutra" v Mariboru. 6918

Trgovskega učenca

zdravega s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj trg. firma J. Kušlan v Kranju. 6891

Mesarski in prekajevalski pomočnik

išče službo. Nastopi lahko tudi za kuhinjskega mesarja. Cenj. ponudbe pod „Pošten" na upravo „Jutra". 6858

Brivskega pomočnika

se išče za takojšnji nastop. Ponudbe na M. Bukovčan, Celje, Kralja Petra št. 27. 6961

Blagajničarka

vešča tudi knjigovodstva, išče službo. Cenjene ponudbe pod „Marijiva" na upravništvo „Jutra". 6969

Za mojo podružno trgovino s špecerijskim in manufakturnim blagom na deželi, iščem za takojšnji nastop popolnoma samostojno

voditeljico,

dobro vešče in izurjene v imenovani stroki, s prijaznim in vljudnim nastopom. Prosim takojšnje ponudbe s navedbo referenc in prepisi spričeval. — Kavcije zmožne imajo prednost. Josip Kostanjšek v Mostirju Sav. del. 6970

Trgovski akademik

išče primerne službe pri kakem trgovskem podjetju. Nastopi takoj. Cenjene ponudbe pod šifro „Vesten" na Aloma Company, anonična družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 6987

Skladiščnik

ml. moč, bi ima veselje tudi do potovanja, se sprejme s takojšnjim nastopom. Najboljša spričevala predpogoj. Ponudbe pod „Skladiščnik" na upravo „Jutra". 6925

Za gospodinjo

bi šla starejša vdova, mirna in poštena, vajena vsega gospodinjstva, tudi gostilne. — Ponudbe je poslati na upravo „Jutra" pod „Vdova". 6902

Šivilja

vseh modnih del, s popolnim okusom in spretnostjo, želi vstopiti v skupno delovanje z osebo, ki ima sobo in stroj. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Modni atelje". 6946

Prodam

Otroški vozički

več vrst, od 250 Din

Dvokolesa

novi modeli, z dobro pnevmatiko, že od 1000 Din naprej.

Motorčki

najnovejši amerik. tipa „Evans" in D. K. W. Orionete. Motoreta.

Pneumatika

zračnice z garancijo od 16 dinarjev, plašči od 65 dinarjev. — Preprodajalci in mehaniki znižane cene. — Sprejemajo se vsa popravila, emajliranje in peniranje. „Tribuna", F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4. 183

Landaver

za dva konja, prvovrsten, ima ceno naprodaj Kmetijska družba, Ljubljana, Turjaški trg 3. 6935

Otroški vozliček

lep in moderni se prav po nizki ceni proda. Naslov v upravi „Jutra". 6934

Proda se :

kopalna banja, koncertne citre, 1 par ženskih čevljev skoro novih št. 38 nizki in dva para moških št. 42. Jenkova ulica št. 18. 6945

Seno

sladko, zdravo, v bale prešano, franko postaja Kostrivnica-Podplat. Strankine plahte, ima takoj za oddati več vagonov Oskrbništvo Kostrivnica, pošta Podplat. 6923

Pomožni motor

„Avstro - Motorette" malo rabljen, montiran na prvem kolesu, prodam. Naslov: A. Šifrer, Laporje. 6902

Zbirka znamk

se proda, eventualno zamenja za boljše moško kolo. — Naslov pove uprava „Jutra" 6792

Krojaški stroj

močan in malo rabljen se proda za 12.000 kron. Jernej Bizjak, Slovenjgradec. 6949

Registrirna blagajna

se ceno proda. Naslov pove uprava „Jutra". 6980

Pianino

dobro ohranjen, se po ugodni ceni proda. Naslov pove upr. „Jutra". 6975

Bukovih in hrastovih drv

je večja množina takoj za oddati prosto vagon. Cenjene ponudbe je poslati pod šifre „Drva 1087" na upravništvo „Jutra". 6932

Ceno prodam:

dva šivalna stroja, krojaški in čevljarski, (cellinder) motorno kolo v dobrem stanju. Ogleda se Hrenova ulica 17, dvorišče, Ponikvar. 6977

Denar skozi okno

meče, kdor plača za skromno bajto toliko, kakor za veleposestvo z obsežnimi zemljišči in velikimi zgradbami. Tega ne stori nihče. Skozi okno pa mečejo ljudje denar, ki plačujejo oglase v listu, ki ima več sto dnevnikov manj naročnikov kot „Jutro". Ako še ponuja tak list inserat za polovično ceno „Jutrovih" oglasov, bi ga moral ponuditi najmanj 10krat cenejšega, pa bi še vedno cena in uspeh njegovih oglasov ne bila v pravem razmerju s ceno in uspehi „Jutrovih" oglasov. (2)

Kupim

Hrastov in kostanjev

tanizaki les se kupi. Tvrdka Matej Korko, Sv. Jurij ob juž. žel. 6915

Kolo

kdor ima še za rabo in v dobrem stanju, kupim za primerno ceno, ali pa samčarski vozliček za enega konja, kupim. Zamenja se tudi za harmoniko na tri tone in tudi prodam še dobre harmonike po 4000 K. Kupec naj se oglasi pri meni, ali s pismenim vprašanjem. F. Kreva, gostilničar, Vrh pod, Mirna pod. 6944

Uniforma

za oficirja (nošena) se kupi. Ponudbe pod „Uniforma" na upravo „Jutra". 6936

Moško kolo

kupim. Pismene ponudbe z navedbo cene na upravništvo „Jutra" pod „Ugodna cena". 6985

Nepremičnine

Posestvo

štiri ure oddaljeno od železniške postaje Medvod, z mlinom, obstoječe iz 28 jutrov njiv, travnikov in lepega gozda, vse v dobrem stanju, prodam. Cena po dogovoru. Cenj. ponudbe naj vprašanja na upr. „Jutra" pod „Posestvo". 6814

Manjši mlin

(Stulni) v dobrem stanju, blizu kolodvora, se vzame v najem. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Stulni mlin". 6800

Prodam posestvo

blizu 4 oral, hiša in hlev. Ugodno za trgovino. Cena 45.000 Din. Vončina, Sromlje pri Brežicah. 6967

Novozidana hiša

s tremi sobami, kuhinjo, shrambo, gospodarskim poslopjem, prodam. Pri hiši sta 2 vrta, sadovnik, njiva in travnik. Schneider Devina pri Slov. Bistrici. 6939

Stanovanja

Velika opremljena soba

za zakonski par brez otrok, se odda eventualno s souporabo kuhinje. Naslov pove uprava „Jutra". 6904

Mirna separirana soba

se išče. Cenjene ponudbe pod „Mirno" na upravo „Jutra". 6978

Lokali

Dobra gostilna

sredi Maribora, se proda. Za izplačati je dva milijona kron začasno. Kavarna en milijon kron. Ponudbe na podr. „Jutra", Maribor, pod „Gostilno ali kavarno". 6713

Dopisovanje

Mladenka!

Umilite se, pospešite korake, pojdite v log, tamkaj po poti, kjer čakam Vaše pomoči. — Na upravo „Jutra" pod „Grem v log". 6965

Resnega znanja

želita dva dobro situirana privatna uradnika na deželi, od 29 do 35 let, v svrho ženitve, z dvema gospodičnama v starosti do 22 let. Slika zaželjena in se vrne. — Resne ponudbe pod „Dušan Bojan" na upravo „Jutra". 6948

Trije mladi inteligentni Amerikanci

prijetne zunanjosti, veselega značaja, žele poznanja z mladimi gospodičnami radi zabave in poznejše ženitve. — Dopise pod „Tom, John, Harry" na upravo „Jutra". 6936

Mlada gospodična

trgovsko naobražena z Din 1,000.000 gotovine, želi znanja v svrho ženitve z inteligentnim gospodom od 24 do 30 let. Resne neanonimne ponudbe s sliko, ki se vrne, poslati pod „Just" na upr. „Jutra". 6964

Resnega znanja

v svrho poznejše molitve želita dve mladi izobraženi in zelo premožni gospodični, najrajše kakšnega trgovca ali višjega uradnika. — Le resne, neanonimne ponudbe s sliko, ki se vrne, je vposlati pod „Sveta in Danica" na upravo „Jutra". 6963

Rosenkreuzer!

Pismo odposlano na Vaš naslov. Kedaj odgovor? Sporočite na upravo „Jutru" pod „Tea". Pričakujem in se veselim. 6983

Razno

Kupovalcem!

Prenizki ceni hišam sviluješ jem na 20.000 Din, takoj denar. Dinar pada, prilika ugodna. Odpisujem le proti znamkam. — Zagore, Višnja gora. 6955

Dr. Tičar

ne ordinira do 16. avgusta 6981

Na dobro hrano

se sprejme 3 gospode ali gospodična. Naslov pove uprava „Jutra". 6976

Pleskarji! Sobni slikarji! Barvarji!

Prvovrstna zemeljska kreda (temeljna) se pridobiva v Planici na Gorenjskem. Cena napram tujemu blagu nizka. Zahtevajte uzorce. Uprava na A. Janežič, Bled I. 6974

Posojilo 5000 Din

bi nujno rabil za dobo 2 mesecev. Katera dobra oseba bi posodila na moje imetje v vrednosti 40.000 Din, povrnitvi čez dva meseca Din 5400. — Ponudbe je vposlati na upravo „Jutra" pod „Hvaležen". 6972

Penzijonist,

izdelujem šipe, tanke in debelejše po nizki ceni, tudi na vestno. Grem tudi na delo. Trnovska ulica št. 12. 6976

AVTOMOBILE

TOVORNE OSEBNE RABLJENE

J. GOREC LJUBLJANA PALAČA LJ. KRED. B.

Izurjena prodajalka

za trgovino s papirjem in knjigarno **se sprejme.** Prednost imajo reflektantinje, ki so službovale že v knjigarni.

Ponudbe s prepisi izpričeval do 31. julija na naslov **Goričar & Leskovšek, Celje.** 4043

Trgovina z železnino
Breznik & Fritsch
se je z dnem 25. t. m. preselila v lastno hišo
Stritarjeva ulica št. 7
(prejšnji lokal A. Schuster).

Pisalni stroji itd.
Mehanična delavnica
(popravljalnica)
LJUBLJANA
Šelenburgova ulica 6/I.
L. BARAGA.

— Gradbeno podjetje —
Ing. Dukić i drug
Ljubljana
Bohoričeva ulica št. 24.
40

Išče se 4009
stalno skladišče
v obsegu 4 × 4 ali 4 × 5 m za blago čisto in absolutno ognjavarno. Prostor mora biti suh in blizu glavnega kolodvora. Ponudbe z navedbo mesečne najemnine pod „Skladišče" na Aloma Company, anonična družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Preselitev trgovine.
Vljudno naznanjam, da sem **preselil** svojo
manufakturno trgovino
z 28. julijem t. l.
v Miklošičevo ulico štev. 36,
kjer jo bom znatno razširil. Prosim obenem za nadaljnjo naklonjenost in zagotavljam cenj. odjemalcem najbolj solidno postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem
4070 **A. DULAR,** manufaktura en gros.

Zaradi preselitve se proda lesno in tapetniško pohištvo,
preproge, zavese ter posteljna oprema po zelo znižanih cenah.
Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike, ki bo trajala samo od 31. julija do 4. avgusta.
Karel Wesiak, Maribor
4006 **Aleksandrova cesta 19.**

Dioničarima Jadranske banke!

U Dubrovniku provedena je organizacija akcionara Jadranske banke Trst i Beograd, koji predstavljaju 50.000 akcija. Organizacija ima zadatak da pobija zaključke glavne skupštine Jadranske banke u Trstu od 14. jula o. g. Ovdašnji akcijoneri neće izvršiti ni opciju, ni zamenu, nego će tražiti izvanrednu glavnu skupštinu Jadranske banke Beograd. Prijave pojedinih akcionara, koji se ovim slažu, prima

Odbor
akcionara Jadranske banke
u Dubrovniku
poštanski pretinac 20

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI.

Vabilo na podpisovanje delnic.
III. emisija delnic.

Izvršuje sklep Občnega zbora delničarjev OBRTNE BANKE v Ljubljani z dne 18. aprila 1922. je sklenil v to pooblaščeni upravni svet na temelju odobrenja ministrstva za trgovino in industrijo št. VI./3417 z dne 30. junija 1923. provesti zvišanje delniške glavnice od Din 1,250.000·— **na Din 2,000.000·—**

z izdajo **15.000 novih delnic** po nominalnih **Din 50·—** v skupnem znesku **Din 750.000·—** pod sledečimi pogoji:

1.) Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na vsaki dve stari delnici eno novo po kurzu **Din 50·—**, prišteši **Din 7·50** za stroške in obresti za komad. Plašči starih delnic se imajo pri podpisovanju predložiti v svrho odkolekovanja.

2.) Ostalih 2.500 delnic je na razpolago delničarjem, oziroma novim subskribentom po tečaju **Din 55·—** prišteši **Din 7·50** za stroške.

3.) Delnice participirajo s polovico kupona na čistem dobičku za leto 1923.

4.) Subskripcija se vrši v času **od 15. julija do 15. avgusta 1923.** pri **Obrtni banki v Ljubljani** in njeni podružnici **v Ljutomeru** ter pri **Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani** in njenih podružnicah **v Celju, Mariboru, Ptuju, Brežicah** in **Kranju.**

5.) Kurzni dobiček, ki nastane iz izdaje novih delnic, se po odbitku vseh stroškov in pristojbin pripiše rezervnemu zakladu.

6.) Pravico do reparticije si pridržuje upravni svet in se za nedodeljene delnice vplačani zneski vrnejo s 6% obrestmi.

7.) Za uspeh te emisije jamči posebni sindikat.

3928 **Upravni svet Obrtne banke v Ljubljani.**